

Zespół Szkół Muzycznych im. Oskara Kolberga w Radomiu

Sekcja Instrumentów Smyczkowych i Gitary

WYMAGANIA EDUKACYJNE - SZKOŁA MUZYCZNA I STOPNIA

Wydział: instrumentalny

Specjalność: gitara

Cykl: ośmioletni

KLASA I:

Umiejętności techniczne do opanowania:

- Znajomość nazw części gitary
- Opanowanie prawidłowej postawy
- Poznanie podstawowej notacji nutowej
- Opanowanie układu gry prawej i lewej ręki
- Umiejętność wydobywania dźwięku przy zachowaniu swobodnego aparatu gry
- Znajomość podstawowych technik (arpeggio, tirando)
- Opanowanie umiejętności koordynacji pracy obu rąk
- Znajomość dźwięków na chwytni (gryfie) do V progu włącznie
- Przyswojenie podstawowych elementów obycia estradowego
- Znajomość podstawowych zasad czyszczenia i konserwacji instrumentu

Minimum programowe: (do realizacji w ciągu roku):

W klasie pierwszej cyklu sześcioletniego nie ustala się minimum programowego. Nauczyciel indywidualnie zwraca uwagę przede wszystkim na prawidłową postawę i aparat gry, dostosowując ilość przerobionego materiału do możliwości ucznia.

Metody weryfikacji postępów:

Styczeń : Występ publiczny *Mój pierwszy koncert* :

- utwór dowolny

Maj lub czerwiec: Sprawdzian w formie występu publicznego.

- utwór dowolny

W klasie I nie przewiduje się egzaminu promocyjnego. Ocenę roczną wystawia nauczyciel przedmiotu głównego.

KLASA II:

U m i e j ę t n o ś c i t e c h n i c z n e d o o p a n o w a n i a :

- Umiejętność posługiwania się prawidłowym aparatem gry
- Rytm punktowany
- Gra w dwudźwiękach
- Flażolety naturalne
- Znajomość dźwięków na chwytni (gryfie) do VII progu włącznie
- Zmiany pozycji
- Rozpoczynanie i kończenie frazy
- Znajomość podstawowych technik (arpeggio, tirando, legato, małe barre)
- Sprawna znajomość notacji muzycznej
- Umiejętność samodzielnego rozczytania prostego tekstu nutowego
- Umiejętność czyszczenia i konserwacji instrumentu
- Strojenie instrumentu

M i n i m u m p r o g r a m o w e : (d o r e a l i z a c j i w c i ą g u r o k u):

- 2 gamy i kadencje: 1 durowa i 1 molowa (równoległa) w obrębie dwóch oktaw; zakres do dwóch znaków przykluczowych
- ćwiczenia z podręczników gry na gitarze wynikających z bieżącego toku nauczania
- 4 etiudy o różnych problemach technicznych
- 2 utwory z epoki klasycznej
- 2 utwory dowolne
- ćwiczenia palcowe wyrabiające biegłość lewej i prawej ręki (do wyboru nauczyciela prowadzącego).

M e t o d y w e r y f i k a c j i p o s t ę p ó w :

I semestr : przesłuchanie półroczne z następującym programem:

- gama, kadencja
- dowolna etiuda
- utwór dowolny

II semestr: egzamin promocyjny z następującym programem:

- gama, kadencja
- dowolna etiuda
- dwa dowolne kontrastujące utwory

Ponadto w ciągu roku: dokumentowane obowiązkowe audycje i koncerty (uczeń ma wpisać w indeksie wszystkie imprezy muzyczne, w których brał czynny udział, tj. datę występu i program).

KLASA III:

U m i e j ę t n o ś c i t e c h n i c z n e d o o p a n o w a n i a :

- Znajomość dźwięków na chwytni (gryfie) do XII progu włącznie
- Znajomość podstawowych technik (arpeggio, tirando, apoyando, legato, barre)
- Technika tremolo
- Flażolety naturalne
- Rozwijanie niezależności palców lewej ręki
- Ekspozowanie jednego głosu
- Umiejętność frazowania i realizacji kontrastów dynamicznych
- Umiejętność wibracji
- Kształtowanie wrażliwości na właściwe brzmienie gitary
- Umiejętność samodzielnego rozczytania tekstu nutowego
- Umiejętność świadomego ćwiczenia i korekty własnych błędów

M i n i m u m p r o g r a m o w e : (d o r e a l i z a c j i w c i a g u r o k u):

- 2 gamy i kadencje: 1 durowe i 1 molowa (równoległa) w obrębie dwóch oktaw; zakres do trzech znaków przykluczowych
- ćwiczenia z podręczników gry na gitarze wynikających z bieżącego toku nauczania
- 5 etiud zróżnicowanych technicznie
- 2 utwory cykliczne (jedna część sonatiny, rondo, wariacje lub dwie kontrastujące części suity)
- 4 utwory dowolne

M e t o d y w e r y f i k a c j i p o s t ę p ó w :

I semestr : przesłuchanie półroczne z następującym programem:

- gama, kadencja
- dowolna etiuda
- dwa dowolne kontrastujące utwory

II semestr: egzamin promocyjny z następującym programem:

- gama, kadencja
- etiuda
- dwa dowolne kontrastujące utwory

Ponadto w ciągu roku: dokumentowane obowiązkowe audycje i koncerty (uczeń ma wpisać w indeksie wszystkie imprezy muzyczne, w których brał czynny udział, tj. datę występu i program).

KLASA IV:

Umiejętności techniczne do opanowania:

- Gra w pozycjach I - XII
- Znajomość technik (arpeggio, tirando, apoyando, legato, barre, tremolo)
- Realizacja podstawowych ozdobników
- Artykulacja staccato, portamento, glissando
- Flażolety naturalne
- Umiejętność frazowania i operowania cieniowaniem dynamicznym
- Wibracja
- Umiejętność właściwej realizacji znaków artykulacyjnych i agogicznych w utworze
- Kształtowanie wrażliwości na właściwe brzmienie gitary
- Umiejętność czytania *Á vista*.
- Umiejętność gry w zespole

Minimum programowe: (do realizacji w ciągu roku):

- gamy i kadencje durowe i molowe w obrębie dwóch i trzech oktaw; zakres do czterech znaków przykluczowych
- ćwiczenia z podręczników gry na gitarze wynikających z bieżącego toku nauczania
- 5 etiud zróżnicowanych technicznie
- 2 utwory cykliczne (jedna część sonatiny, rondo, wariacje lub dwie kontrastujące części suity)
- utwór z epoki baroku lub renesansu
- 3 utwory dowolne

Metody weryfikacji postępów:

I semestr : przesłuchanie półroczne z następującym programem:

- gama, kadencja
- dowolna etiuda
- dwa dowolne kontrastujące utwory

II semestr: egzamin promocyjny z następującym programem:

- gama, kadencja
- etiuda
- dwa dowolne kontrastujące utwory

Ponadto w ciągu roku: dokumentowane obowiązkowe audycje i koncerty (uczeń ma wpisać w indeksie wszystkie imprezy muzyczne, w których brał czynny udział, tj. datę występu i program).

KLASA V:

Umiejętności techniczne do opanowania:

- Znajomość technik (arpeggio, tirando, apoyando, legato, barre, tremolo)
- Rozwijanie biegłości obu rąk
- Obiegniki i tryle
- Artykulacja staccato, portamento, glissando
- Flażolety naturalne i sztuczne
- Wibracja
- Szeroki zakres operowania dynamiką i frazowaniem
- Umiejętność samodzielnej pracy nad utworem
- Czytanie *Ā vista*
- Umiejętność gry w zespole

Minimum programowe: (do realizacji w ciągu roku):

- 2 gamy i kadencje: 1 durowa i 1 molowa w obrębie dwóch i trzech oktaw; zakres do pięciu znaków przykluczowych
- ćwiczenia z podręczników gry na gitarze wynikających z bieżącego toku nauczania
- 4 etiudy zróżnicowane technicznie
- 2 utwory cykliczne (jedna część sonatiny lub sonaty, rondo, wariacje, lub 2 kontrastujące części suit)
- 1 utwór z epoki renesansu lub baroku
- 3 utwory dowolne

Metody weryfikacji postępów:

I semestr : przesłuchanie półroczne z następującym programem:

- gama, kadencja
- dowolna etiuda
- dwa dowolne kontrastujące utwory

II semestr: egzamin promocyjny z następującym programem:

- gama, kadencja
- etiuda
- dwa dowolne kontrastujące utwory

Ponadto w ciągu roku: dokumentowane obowiązkowe audycje i koncerty (uczeń ma wpisać w indeksie wszystkie imprezy muzyczne, w których brał czynny udział, tj. datę występu i program).

KLASA VI:

Umiejętności techniczne do opanowania:

- Doskonalenie poznanych technik
- Rozwijanie umiejętności interpretacji utworów oraz wiedzy o stylistyce
- Umiejętność gry zespołowej
- Umiejętność pokonywania tremy podczas występu, umiejętność właściwej koncentracji

Minimum programowe: (do realizacji w ciągu roku):

- 2 gamy i kadencje: 1 durowa i 1 molowa w obrębie dwóch lub trzech oktaw; zakres do siedmiu znaków przykluczowych
- ćwiczenia z podręczników gry na gitarze wynikających z bieżącego toku nauczania
- 4 etiudy zróżnicowane technicznie
- 2 utwory cykliczne (jedna część sonatiny lub sonaty, rondo, wariacje lub dwie kontrastujące części suity)
- 1 utwór polifoniczny z epoki renesansu lub baroku
- 3 utwory dowolne

Metody weryfikacji postępów:

Październik: Przesłuchanie techniczne

- gama, kadencja
- etiuda
- czytanie *a vista*
- śpiewanie piosenki z własnym akompaniamentem gitarowym

Grudzień : Przesłuchanie półroczne z następującym programem:

- gama, kadencja
- etiuda
- utwór z epoki renesansu lub baroku

Marzec: Przesłuchanie techniczne

- gama, kadencja
- etiuda
- czytanie *a vista*
- śpiewanie piosenki z własnym akompaniamentem gitarowym

Czerwiec : Egzamin promocyjny :

- dowolna etiuda
- utwór dowolny
- jedna dowolna część sonaty, wariacje, rondo lub dwie kontrastujące części suity

Ponadto w ciągu roku: dokumentowane obowiązkowe audycje i koncerty (uczeń ma wpisać w indeksie wszystkie imprezy muzyczne, w których brał czynny udział, tj. datę występu i program).

KLASA VII:

U m i e j ę t n o ś c i t e c h n i c z n e d o o p a n o w a n i a :

- Gamy w obrębie trzech oktav. Sposoby: tirando i appoyando palcowane na dwa (*mi*, *am*), lub trzy (*ami*) palce prawej ręki w tempie umiarkowanym.
- Dwudźwięki: tercje - zgodnie z przyjętym opracowaniem w wolnym tempie - osobno (palcami prawej ręki *pi*, lub *pm*) oraz razem (palcami prawej ręki *mi*)
- Zbiory gam według wyboru, lub własnego opracowania pedagoga

M i n i m u m p r o g r a m o w e : (d o r e a l i z a c j i w c i ą g u r o k u):

- 1 dowolna para gam równoległych ww. sposobami + dwudźwięki wymienione powyżej
- utwór z epoki renesansu lub baroku
- 4 etiudy na zróżnicowane problemy techniczne (arpeggio, legato, gamy, pasaże, tremolo)
- 2 utwory dowolne
- dwie formy cykliczne : (części cyklu sonatowego lub tematy z wariacjami, lub kontrastujące części suity)
- cały program uczeń ma obowiązek opanować na pamięć

M e t o d y w e r y f i k a c j i p o s t ę p ó w :

Październik: Przesłuchanie techniczne:

- gama, tercje
- etiuda
- piosenka z własnym akompaniamentem,
- czytanie *a vista*

Grudzień: Przesłuchanie półroczne

- etiuda,
- utwór renesansowy lub barokowy lub forma cykliczna
- utwór dowolny

Marzec: Przesłuchanie techniczne:

- gama, tercje
- etiuda
- piosenka z własnym akompaniamentem,
- czytanie *a vista*

Czerwiec: Egzamin promocyjny:

- etiuda
- utwór renesansowy lub barokowy, jeżeli nie był przygotowywany w I semestrze lub forma cykliczna
- utwór dowolny

Ponadto w ciągu roku: dokumentowane obowiązkowe audycje i koncerty (uczeń ma wpisać w indeksie wszystkie imprezy muzyczne, w których brał czynny udział, tj. datę występu i program). Występy z zespołami kameralnymi są również brane pod uwagę.

KLASA VIII:

U m i e j ę t n o ś c i t e c h n i c z n e d o o p a n o w a n i a :

- Gamy w obrębie trzech oktaw (inne niż w poprzednim roku). Sposoby: tirando i appoyando palcowane na dwa (*mi*, *am*), lub trzy (*ami*) palce prawej ręki w tempie umiarkowanym.
- Dwudźwięki: tercje - zgodnie z przyjętym opracowaniem w tempie umiarkowanym - osobno (palcami prawej ręki *pi*, lub *pm*) oraz razem (palcami prawej ręki *mi*)
- Zbiory gam według wyboru, lub własnego opracowania pedagoga

M i n i m u m p r o g r a m o w e : (d o r e a l i z a c j i w c i ą g u r o k u):

- 1 dowolna para gam równoległych ww. sposobami + dwudźwięki wymienione powyżej
- utwór z epoki renesansu lub baroku
- 4 etiudy na zróżnicowane problemy techniczne (arpeggio, legato, gamy, pasaże, tremolo)
- 2 utwory dowolne
- dwie formy cykliczne : (części cyklu sonatowego lub tematy z wariacjami, lub kontrastujące części suity)
- cały program uczeń ma obowiązek opanować na pamięć

M e t o d y w e r y f i k a c j i p o s t ę p ó w :

Październik: Przesłuchanie techniczne:

- gama, tercje
- etiuda
- piosenka z własnym akompaniamentem,
- czytanie *a vista*

Grudzień: Przesłuchanie półroczne

- etiuda
- utwór renesansowy lub barokowy lub forma cykliczna
- utwór dowolny

Marzec: Przesłuchanie techniczne:

- gama, tercje
- etiuda
- piosenka z własnym akompaniamentem
- czytanie *a vista*

Czerwiec: Egzamin końcowy:

- etiuda
- utwór renesansowy lub barokowy, jeżeli nie był przygotowywany w I semestrze lub forma cykliczna
- utwór dowolny

Ponadto w ciągu roku: dokumentowane obowiązkowe audycje i koncerty (uczeń ma wpisać w indeksie wszystkie imprezy muzyczne, w których brał czynny udział, tj. datę występu i program). Występy z zespołami kameralnymi są również brane pod uwagę.

ZASADY OCENIANIA UCZNIÓW W SEKCJI INSTRUMENTÓW SMYCZKOWYCH I GITARY:

W trakcie przeprowadzania egzaminów i przesłuchań oceniane są - z uwzględnieniem wymagań edukacyjnych poszczególnych klas - następujące elementy:

- realizacja minimum programowego
- aparat gry, umiejętności techniczne
- intonacja, jakość dźwięku i estetyka brzmienia
- opanowanie pamięciowe utworów (z wyjątkiem sytuacji, gdzie wykonanie z nut jest dopuszczone)
- dokładność w realizowaniu tekstu nutowego i elementów dzieła muzycznego (dynamika, artykulacja, właściwe tempo i agogika)
- stylowość wykonania
- ogólne walory artystyczne, swoboda wykonawcza, bezstresowość, pewność, indywidualność produkcji
- sposób zachowania na scenie

Ponadto ocenie podlega praca ucznia w ciągu roku, jego frekwencja i czynne uczestnictwo we wszystkich organizowanych przez nauczyciela audycjach i koncertach w ciągu roku.

Ocenianie uczniów grających na skrzypcach odbywa się wg tych samych progów dla każdej klasy, uzależnionych od minimum programowego danej klasy. Wszystkie egzaminy i przesłuchania oceniane są punktami w skali od 0 - 25 punktów. Zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania Zespołu Szkół Muzycznych im. Oskara Kolberga w Radomiu stosunek otrzymanych punktów do oceny ucznia ma się następująco:

25 punktów - ocena celująca

21-24 punkty - ocena bardzo dobra

16-20 punktów - ocena dobra

13-15 punktów - ocena dostateczna

11-12 punktów - ocena dopuszczająca

0-10 punktów - ocena niedostateczna

Ocena z egzaminu wystawiana jest przez komisję wg następującej procedury:

- a) Ocenę proponuje i uzasadnia nauczyciel prowadzący z uczniem dane zajęcia edukacyjne
- b) Ocenę ustala się w średniej arytmetycznej punktów przyznanych przez poszczególne osoby wchodzące w skład komisji i zaokrągla się do pełnych punktów w ten sposób, że części ułamkowe punktów wynoszące mniej niż 0,5 punktów pomija się, a ułamkowe części punktów wynoszące 0,5 punktu i więcej podwyższa się do pełnych punktów.
- c) Z egzaminu promocyjnego sporządza się protokół zawierający w szczególności: nazwę zajęć edukacyjnych z których był przeprowadzony egzamin, imiona i nazwiska osób wchodzących w skład komisji, termin egzaminu, imię i nazwisko ucznia, program wykonany podczas egzaminu, ustaloną ocenę klasyfikacyjną wraz z liczbą punktów uzyskanych przez ucznia. Protokół podpisują osoby wchodzące w skład komisji, stanowi on załącznik do arkusza ocen ucznia.

Ocenę celującą (25 pkt.) otrzymuje uczeń, który wykracza swoimi umiejętnościami i wykonywanym programem poza wymogi programowe danej klasy; jego gra jest bezbłędna technicznie, w szczególności od strony intonacyjnej i jakości dźwięku, precyzji rytmicznej i utrzymania tempa. Na ocenę celującą wymagana jest gra interesująca od strony muzycznej, zawierająca elementy samodzielnej interpretacji utworu, a także bez wyraźnych usterek pamięciowych. Produkcja ucznia celującego jest swobodna i bezstresowa. Uczeń musi wykazać się bardzo dobrą pracą w ciągu roku szkolnego, uczestniczyć aktywnie w życiu koncertowym szkoły, musi być laureatem konkursu lub przesłuchania o randze co najmniej regionalnej lub wykazać się innymi podobnymi osiągnięciami. Laureaci konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych których organizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub specjalistyczna jednostka nadzoru otrzymują ocenę celującą bez konieczności przystępowania do przesłuchania lub egzaminu.

Uczeń otrzymujący ocenę celującą potrafi wykazać się znajomością gitarowej literatury muzycznej i posiada wystarczającą na poziomie danej klasy wiedzę o twórcach i stylach wykonywanych przez siebie utworów.

Ocenę bardzo dobrą (21 - 24 pkt.) otrzymuje uczeń, który gra bezbłędnie lub prawie bezbłędnie technicznie na poziomie wymogów programowych swojej klasy. Ewentualne drobne usterki dźwiękowe lub intonacyjne mogą być uwzględnione, pod warunkiem, że gra ucznia jest także interesująca od strony interpretacyjnej i jest pozbawiona wyraźnych wpadek pamięciowych. Uczeń chcący otrzymać ocenę bardzo dobrą musi wykazać się bardzo dobrą pracą w ciągu roku szkolnego, uczestniczyć aktywnie w życiu koncertowym szkoły, wziąć czynny udział w co najmniej dwóch audycjach w ciągu roku szkolnego (co dokumentuje odpowiednim wpisem w indeksie), oraz posiadać podstawową wiedzę o kompozytorze i stylu wykonywanych przez siebie utworów.

Ocenę dobrą (16 - 20 pkt.) otrzymuje uczeń, który spełnia minimum programowe danej klasy, program na egzaminach i przesłuchaniach wykonuje sprawnie i z pamięci (poza pozycjami, których wykonanie z nut jest dopuszczone w wymogach edukacyjnych jw.); jego gra wykazuje pewne wady interpretacyjne i/lub techniczne. Warunkiem otrzymania oceny dobrej jest ponadto systematyczna praca w ciągu roku, umiarkowany udział w życiu koncertowym szkoły, czynne uczestnictwo w co najmniej dwóch audycjach w ciągu roku (udokumentowanych wpisem w indeksie), oraz wykazanie się elementarną wiedzą o wykonywanym programie.

Ocenę dostateczną (13 - 15 pkt.) otrzymuje uczeń, który spełnia minimum programowe danej klasy, wykonuje program w całości. Dopuszcza się: braki pamięciowe, powtarzające się błędy techniczne i usterki interpretacyjne. Na ocenę dostateczną kwalifikuje niesystematyczna praca w ciągu roku, pod warunkiem jednak, że: uczeń uczestniczył czynnie w co najmniej jednej audycji w ciągu roku, posiada frekwencję min. 50% obecności na lekcjach przedmiotu głównego, wykazuje zainteresowanie życiem koncertowym szkoły i rokuje nadzieje na poprawę usterek zauważonych na egzaminach i przesłuchaniach.

Ocenę dopuszczającą (11 - 12 pkt.) otrzymuje uczeń, który nie spełnia minimum programowego dla swojej klasy w tym sensie, że na egzaminie nie jest w stanie wykonać zadanego programu w całości, robi poważne błędy tekstowe, techniczne i interpretacyjne, myli palcowanie i smyczki, nie przerobi w ciągu roku wymaganego repertuaru z powodu minimalnej pracy własnej. Ocena dopuszczająca z przedmiotu głównego jest oceną nie promującą i otrzymuje ją uczeń nie rokujący nadziei na dalszą edukację w szkole muzycznej. Ocena dopuszczająca wystawiona przez komisję egzaminacyjną jest ostateczna i nie przysługuje od niej odwołanie.

Ocenę niedostateczną (0 - 10 pkt.) otrzymuje uczeń, który nie spełnił wymogów programowych dla danej klasy zarówno pod względem realizacji programu, jak i pod względem założeń technicznych dla swego roku. Jego gra nie rokuje żadnych nadziei na dalszą edukację, oraz nie mieści się nawet w wymaganiach na ocenę dopuszczającą. Ocena niedostateczna jest również oceną nie promującą. Ocena niedostateczna wystawiona przez komisję egzaminacyjną jest ostateczna i nie przysługuje od niej odwołanie.

Wymogi edukacyjne zaktualizowano i przyjęto na posiedzeniu
Sekcji Instrumentów Smyczkowych i Gitary
dnia 07.09.2022